

[Bertel Dahlgaard.]

noget fundamentalt, og det er rigtigt, men handles der hurtigt nok her? Der tales altid om bestræbelserne for en større spredning af eksporten, og det er selvfølgelig også rigtigt, men er man i samme grad opmærksom på betydningen af at sprede importen, hvor man har indflydelse herpå? Import fra nye markeder er ofte nøglen til forøgelse af eksporten til de samme markeder. Der berettes om kapløb mellem engelske og tyske handelsdelegationer og enkeltmænd til østlandene. Der handles her på lang sigt. Gør vi det samme? Jeg minder i denne forbindelse om lempelser i praktiseringen af forbudet mod udførsel af visse såkaldte strategiske varer til østlandene, som det er øjensynligt at andre lande fortolker mere liberalt end vi. Det er klart, at Danmark ikke skal udføre våben eller andre strategisk vigtige varer, men Amerikas egen beskyttelsespolitik påkalder virkelig, at alle muligheder for samhandel med andre udnyttes.

Indenfor produktionsområdet gøres der et fortjenstfuldt arbejde gennem produktivitetsudvalget, hvorved efterhånden mange gamle fordomme nedbrydes, men et punkt, jeg gerne vil henlede opmærksomheden på, understreges stærkt i den økonomiske oversigt, nemlig den manglende bevægelighed på det danske arbejdsmarked. Kræver man opretholdelse af beskæftigelsen, må faggrænserne gøres mindre skarpe og overgangen af ufaglærte til faglært arbejde gøres lettere, hvor mangel på arbejdskraft opstår. Alle erkender det, men fastgroede fordomme medfører, at reformer her sker uhyre langsomt. Jeg vil gerne minde den højtærede økonomi- og arbejdsminister om, at det hører under hans embedspligter at drage omsorg for, at tempoet her sættes op.

Endelig må man, mens det endnu er tid, tænke på finanserne. Det er dog vel ganske klart, at sætter en depression ind, vil et forsvarsbudget på 1 100 mill. kr. ikke blive opretholdt. Det fremgår nu af oversigten, at det er gået, som jeg spåede for et års tid siden, at der ikke på det nuværende grundlag, selv efter at den 3-årige plan for forsvarets genopbygning er tilendebragt, kan regnes med nedgang i militærudgifterne, men at der tværtimod regnes med yderligere forhøjelse. Kan regeringen og de partier, der

støtter den, ikke se, at det hører med til et økonomisk beredskab at tage reb i sejlene her allerede nu? Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen understregede jo for lidt siden nødvendigheden af påpasselighed med hensyn til statsbudgettets udgiftsside.

Jeg tillader mig altså at henstille, at man straks går i gang med at anskue tingene i højere grad i sammenhæng, end det hidtil er sket. Først nu bebudes det i oversigten fra ministeren, at der skal foretages en samlet opgørelse vedrørende alle investeringsplanerne. Det svirrer omkring os med astronomiske tal for investeringer: i forsvaret, i broer, havne, vejanlæg, skoler, hospitaler, fjernsyn, elektricitets- og gasværker, udvikelse af telegraf og telefon o. s. v., og det er udmærket, vi skal have det altsammen, men jeg tror, at vi kommer til at sortere og vælge mellem det, der er væsentligt, og det, der er mindre væsentligt, og herunder ikke glemme det allervæsentligste: betydningen af, at de fornødne investeringer bliver mulige indenfor det produktive erhvervslev.

Norge har i efterkrigstiden præsteret et stort og beundringsværdigt genopbygningsarbejde, men Norge oplever også faren ved et for hastigt tempo i investeringerne; og så har Norge dog efter Koreakrigens indtræden i et tidsrum haft vældige ekstraordinære valutaindtægter, medens Danmark i samme periode ramtes katastrofalt af prisstigningen på råstoffer. Jeg vil slutte med at sige, at jeg tror, det er på tide, vi herhjemme foretager en nøgtern afvejning mellem de mål, vi sætter os, og vore ressourcer.

Aksel Larsen: Såvel den økonomiske årsoversigt som den tale, den højtærede minister holdt her, var præget af en vis forsigtighed og samtidig udformet sådan, at den stort set måtte virke beroligende med henblik på i hvert fald den overskuelige fremtid. Såvidt jeg har lagt mærke til det, kom ministeren til den konklusion, at der ikke kunne ventes væsentlige ændringer i Danmarks økonomi i 1954, og iøvrigt er der såvel i talen som i oversigten givet udtryk for, at man håber, at det også er gået nogenlunde, når vi er sluppet ud af 1954. Det hele bygger på visse vage ideer — for det forekommer mig virkelig, at det er vage ideer — om produktions- og afsætningsfor-